

SVENLJUNGA
KOMMUN

Kvalitetsrapport

Förskola 2017

Barn- och utbildningsförvaltningen september 2016

Innehållsförteckning

1. Systematiskt kvalitetsarbete.....	3
1.1. Syfte och mål.....	3
1.2. Ett kvalitetsarbete som leder mot målen.....	3
2. Organisation och kompetens.....	3
2.1. Analys med nulägesbeskrivning.....	3
3. Höjd måluppfyllelse för alla barn.....	6
3.1. Uppsatta mål.....	6
3.2. Analys med nulägesbeskrivning.....	8
4. Ökad likvärdighet och samverkan.....	10
4.1. Uppsatta mål.....	10
4.2. Analys med nulägesbeskrivning.....	10
5. Förbättrad integration och utbildning av våra nyanlända.....	13
5.1. Uppsatta mål.....	13
5.2. Analys med nulägesbeskrivning.....	13
Bilaga.....	16

1. Systematiskt kvalitetsarbete

Skollagens krav innebär att huvudmän, förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt följer upp verksamheten, analyserar resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planerar och utvecklar utbildningen.

1.1. Syfte och mål

Det systematiska kvalitetsarbetet ska inriktas mot att uppfylla de nationella målen för utbildningen och skapa delaktighet och dialog om måluppfyllelsen och om orsakerna till eventuella brister med betoning på vad som kan göras för att förbättra kvalitén på enhets- respektive huvudmannanivå.

Målet är att erbjuda alla elever en likvärdig utbildning av hög kvalitet samt att leva upp till målen för verksamhetens genomförande och till målen för barns och elevers lärande och utveckling.

1.2. Ett kvalitetsarbete som leder mot målen

Huvudmannen har ett övergripande ansvar och är ytterst ansvarig för genomförandet av utbildningen och den som ska se till att det finns förutsättningar att bedriva ett kvalitetsarbete som säkerställer kvalitet och likvärdighet. Förskolechef och rektor är ansvarig för enhetens kvalitetsarbete.

På förskole- och skolnivå ska kvalitetsarbetet genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Dokumentationen ingår i kvalitetsarbetets olika faser och ligger till grund för analys och beslut. Dokumentationen visar vad som behöver utvecklas, varför och på vilket sätt. Dokumentationen är en förutsättning för att kunna kartlägga verksamheten och identifiera områden som är särskilt angelägna att utveckla för att uppnå målen.

2. Organisation och kompetens

2.1. Analys med nulägesbeskrivning

I juni 2017 hade kommunen 12 förskolor på nio olika orter med totalt 32 avdelningar och 537 barn. Av dessa hade 124 barn utländsk bakgrund.

Rektorsomr	Förskolechef	Förskola	Av d.	Barn, antal			
				Totalt	Flickor	Pojkar	Utländsk bakgrund
Lysjö	Malin Berndtsson	Hillareds förskola	4	63	32	31	3 (5 %)
	Malin Berndtsson	Sexdrega förskola	4	66	29	37	2 (3 %)
Svenljunga	Malin Berndtsson	Björnebergets försk	2	39	16	23	29 (74 %)
	Anna Rehbinder Lindström	Landbo förskola	4	67	34	33	25 (37 %)
	Anna Rehbinder Lindström	Skogsgläntans försk	4	71	27	44	19 (27 %)
	Anna Rehbinder Lindström	Torsgårdens försk	4	75	40	35	15 (20 %)
Högvad	Maria Hell	Holsljunga förskola	2	28	12	16	7 (25 %)
	Maria Hell	Mjöbäckes förskola	1	26	12	14	2 (8 %)
	Maria Hell	Överlida förskola	2	29	15	14	8 (28 %)
Kindaholm	Tiina Aavik	Häcksviks förskola	2	17	9	8	0 (0 %)
	Tiina Aavik	Mårdaklevs förskola	1	21	7	14	5 (24 %)
	Tiina Aavik	Ö Frölunda försk	2	35	10	25	9 (26 %)
Totalt		Svenljunga förskolor	32	537	243	294	124 (23 %)

Kompetent personal	2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	Svenljunga	Riket	Svenljunga	Riket	Svenljunga	Riket
Andelen årsarbetare inom förskolan med pedagogisk högskoleexamen, kommunal regi	48 %	49 %	45 %	48 %	34 %	45 %
Andelen årsarbetare inom förskolan med förskolläraryxamen, kommunal regi	46 %	46 %	43 %	45 %	33 %	42 %

	15/16	Läsåret 16/17 (Andel stämmer helt och stämmer ganska bra, %)											
	Alla	Alla	Hillared	Sexdrega	Landbo	Skogsgläntan	Torsgården	Holsljunga	Mjöbäck	Överlida	Häcksvik	Mårdaklev	Östra Frölunda
Utemiljön på mitt barns förskola är bra	70,8	80,8	78,9	91,2	97,2	65,2	87	100	72,8	58,3	82,3	77,8	66,7
Innemiljön på mitt barns förskola är bra	85	90,4	86,9	100	94,3	95,7	100	88,8	72,8	50	94,1	77,7	83,3
Det är som helhet en harmonisk miljö på förskolan	86,7	94,2	94,6	97,1	91,4	97,8	95,6	100	90,9	83,4	100	77,7	83,3

Den genomsnittliga svarsfrekvensen på enkäten var 49,3 %, men det varierade mellan förskolorna. Häcksviks förskola och Skogsgläntan hade en förhållandevis hög svarsfrekvens på ca 70 %, medan förskola i Östra Frölunda hade 21 % och Björneberget hade ingen vårdnadshavare som svarade på enkäten. På de mindre förskolorna får varje svar ett större procentuellt genomslag.

På grund av att det föddes något färre barn under 2016 än tidigare år (96 barn jämfört med ett snitt på 100-110) har det varit något färre barn placerade på förskolorna, men det är fortsatt en hög belastning och trångt om utrymme på de flesta förskolorna. Antalet barn på avdelningarna varierar från 8- 23, med ett snitt på 17 barn. Under läsåret 2015/2016 har det på många av förskolorna varit trångt och kortsiktiga lösningar har fått rädda situationen. För att lösa den akuta platsbristen i centralorten öppnades under våren 2016 en tillfällig enavdelningsförskola i centralorten, Björnbergets förskola, som kommer att stängas då den nya förskolan är klar 2019. Detsamma gäller för Tusenfotingen, som idag finns i Landboskolans lokaler. Lokaler som skolan egentligen är i stort behov utav.

Under hösten 2016 flyttade en av förskolans avdelningar i Östra Frölunda till nya lokaler som tidigare varit ett HVB-boende. Det innebär att lokalerna kommer vara bättre anpassade till det befintliga barnantalet. I Överlida har barngruppen varit för stor för att få plats på förskolan och de äldre barnen har fått flytta in till skolan. I Mårdaklev är lokalerna för trånga då alla barn är på plats samtidigt och därför har "15-timmarsbarnens" scheman fördelats på veckans alla fem dagar.

Även på Torsgården har det varit trångt om utrymmet, men man har lyckats att lösa det provisoriskt inom byggnaden. Trångboddhet är även ett problem på Landbo förskola som har ett högt söktryck. Också i Sexdrega och i Hillared är det fulla avdelningar.

Resultaten av enkäten som vårdnadshavarna svarat på visar att de flesta är mycket nöjda med verksamheten och att deras barn trivs på förskolan. Resultaten är betydligt mer positiva än föregående läsår. Anledningen till det goda resultatet är svårt att analysera och man bör även vara medveten om att svarsfrekvensen endast är 49 %. De flesta vårdnadshavare upplever att personalen tror på deras barns förmåga även om resultaten skiljer sig åt mellan förskolorna. Ur ett barnperspektiv kan det vara svårt att veta om barnen känner sig trygga och upplever att personalen tror att de kan. Förutom vårdnadshavarenkäten saknar vi indikatorer att följa upp de målen. För att undersöka hur barnen upplever förskolan skulle man kunna ta fram en intervjumall/enkät med barnanpassade frågor och svarsmöjligheter som används minst två gånger per läsår, för att ha något att följa upp med.

Enkätresultaten visar även att utemiljön är ett område som vårdnadshavarna inte är nöjda med. Totalt är det 19 % som tycker att det stämmer dåligt, eller mycket dåligt, att förskolan har en bra utemiljö. På vissa enheter är hela 35 % av vårdnadshavarna missnöjda. Framst gäller detta Skogsgläntans utemiljö som fortfarande har problem med vattensjuk mark och stora delar av utegården är avstängd. Arbetet med att iordningställa utemiljön pågår, men är ännu inte klart. Vårdnadshavarna upplever även att det saknas träd, skuggiga platser och tillräckligt med lekutrymme på utegårdarna. De är i högre grad nöjda med inommiljön även om några upplever att det är lite trångt om utrymmet på vissa förskolor, något som förskolechefernas kvalitetsrapporter även vittnar om.

Under våren 2017 har en ny förskolechef rekryterats till Högvad och ytterligare en med placering i Lysjö kommer att anställas under hösten. Detta innebär att det kommer att finnas tillsvidareanställda förskolechefer på samtliga enheter.

Andelen behörig personal har sjunkit från föregående läsår. Några av våra förskollärare har sagt upp sig och att det har varit svårt att tillsätta tjänster med behörig personal. Det råder brist på behöriga förskollärare i hela landet, vilket medför svårigheter att rekrytera och öka andelen behörig personal i förskolan. Förskolecheferna arbetar aktivt för att rekrytera behörig personal vid tjänstetillsättningar, men upplever att allt fler behöriga förskollärare rör sig mellan kommunerna och att det är svårt att rekrytera. Förvaltningen

marknadsför sig gentemot blivande förskollärare vid exempelvis högskolans professionsdag och via lärarstudenter.

Bristen på behöriga förskollärare innebär en tyngre arbetsbelastning på den behöriga personal som finns i verksamheten, då det är de som utifrån sin profession förväntas planera undervisningen och vara en drivande kraft i förskolans utvecklingsarbete. Ett av målen för läsåret 16/17 var att varje avdelning skulle ha minst en behörig förskolelärare. Detta mål är inte uppfyllt över allt. Vissa förändringar kan göras genom att utbildad personal flyttas mellan avdelningar för att få en bättre fördelning.

Förskolecheferna har uppmärksammat att rutinerna för inskolning av barnen skiljer sig mycket åt beroende på förskola. För att skapa en likvärdighet är det viktigt att skapa kommungemensamma rutiner.

Vissa förskolor har haft ett högt antal sjukskrivningar bland personalen, vissa har haft behörig personal som slutat och följderna har blivit att många olika vikarier har fått sättas in. I enkäten upplever en del vårdnadshavare att det skapat en osäkerhet för både dem och barnen. De önskar få mer information om vem vikarien är och hur länge de ska vara på förskolan. Det finns inga kommungemensamma rutiner runt informationen om vikarier men de olika förskolorna använder sig av olika kanaler för att informera: som till exempel anslagstavlor och informationsbrev.

Förslag till mål för 2018:

- Vi har en god arbetsmiljö för både barn och vuxna
- Öka andelen förskollärare och se till att det finns minst en förskollärare på varje förskoleavdelning som har sina huvudsakliga arbetsuppgifter på förskolan
- Vi har tydliga och likvärdiga rutiner för inskolning på förskolorna i kommunen

3. Höjd måluppfyllelse för alla barn

I detta område följs läroplansmålen utveckling och lärande samt normer och värden upp.

3.1. Uppsatta mål

- Ett levande kvalitetsarbete på varje enhet
- Alla förskolor har en målstyrd undervisning
- Under tre år utrustas personalen i förskolan med ett eget digitalt verktyg för att förenkla och effektivisera pedagogernas arbete med planering, uppföljning och utveckling av verksamheten

Plan för arbetet 2017

Åtgärd/aktivitet Vad?	Metod/arbetsätt Hur?	Tidsplan När?	Ansvarig Vem?
Implementera planen och strategierna för enheternas kvalitetsarbete	Aktivitet arbete med systemiskt kvalitetsarbete på förskolorna	Läsåret 2017/2018	Förskolechef, utvecklingspedagoger
En ökad tillgång och användning av digitala verktyg för personalen på förskolorna	Utdelning av digitala verktyg	Klart våren 2019	IKT-strateg förskolechef
Höja kompetensen hos personal i förskola som saknar formell utbildning	Undersöka möjligheten till barnskötarutbildning på Lärcentrum	Ta fram underlag, behov under 2017	Utvecklingsledare, förskolechefer
Ett levande kvalitetsarbete	<ol style="list-style-type: none"> Förskolans plan och rutin för ska. Utbildning av utvecklingspedagoger, all personal, uppföljning till Fortsatt implementering av huvudmannens och enheternas plan och strategi för kvalitetsarbetet 	<ol style="list-style-type: none"> Läsåret 2016/2017 Rektorsmöten/förskolechefsmöten löpande under året, avstämningsmöten med respektive skolledare 	Utvecklingsledare. förskolechefer
Digital plattform och verktyg som motsvarar pedagogernas behov	<ol style="list-style-type: none"> Behovsanalys av digitalt verktyg för förskole- och fritidshemspersonal. Upphandling samt plan för genomförande. Implementering av GSuite Genomlysning av behov av digital plattform - upphandling 	<ol style="list-style-type: none"> Våren 2017 Implementeringen av GS påbörjas våren 2017 – fullt genomfört i alla verksamheter våren 2018 Ev. upphandling byte och implementering av nytt system 2018 	Utvecklingsledare. förskolechefer

Åtgärder för att eleverna upplever delaktighet och inflytande kommer med i det prioriterade området Ökad likvärdighet och samverkan. Likaså att föräldrarna görs delaktiga i barnets/elevens kunskapsutveckling.

3.2. Analys med nulägesbeskrivning

Det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats under året och många av pedagogerna upplever att den framtagna mallen skapar struktur och tydlighet samt ger en större förståelse för vikten av att arbeta med kvaliteten på förskolorna. De enheter som saknar behörig personal eller där det har varit stor omsättning på personal har behövt mer stöd av förskolechef för att komma i gång med kvalitetsarbetet. Det är nu viktigt att fortsätta med det påbörjade arbetet för att skapa kontinuitet och utveckling.

Förskolan har, i sin nya läroplan, fått ett tydligare uppdrag vad det gäller undervisning och mål, vilket kräver att pedagogerna medvetet arbetar med målstyrda processer. Utvecklingspedagogerna har under sina nätverksträffar delvis arbetat med detta, men det upplevs av många som svår att implantera i arbetslagen. Här framkommer behovet av att ha kompetent och utbildad personal som är förtrogen med läroplanen och dess mål.

Resursfördelningsmodellen som används av kommunen idag beslutades redan 2011 och bygger på att de yngre barnen har en högre andel pedagoger på sina avdelningar. Då det finns barn som har behov av särskilt stöd kan förskolorna få lite extra resurser utfördelade, men de ekonomiska resurserna är små i förhållande till de behov som finns. Det finns även en liten pott med pengar till de förskolor som har många barn med annat modersmål. Fördelningen av dessa medel sker två gånger per år och beslutas av förvaltningschefen i dialog med förskolecheferna.

I samtal med förskolecheferna framkommer att resursfördelningen används på lite olika sätt utifrån barnet/barnens behov. Det kan innebära att man förstärker med personal vid måltider, vid mottagandet på morgonen, att man delar barnen i mindre grupper eller att ett barn ges möjlighet att gå ifrån gruppen en stund. Fördelningen används på ett medvetet sätt, men vi måste bli bättre på att dokumentera och följa upp effekterna av fördelningen.

Resultat från Vårdnadshavarenkät 2016/2017

	15/16	Läsåret 16/17 (Andel stämmer helt och stämmer ganska bra, %)											
	Alla	Alla	Hillared	Sexdrega	Landbo	Skogsgläntan	Torsgården	Holsljunga	Mjöbäck	Övertida	Häcksvik	Mårdallev	Östra Frölunda
Mitt barn trivs i förskolan	97,8	99,6	100	100	100	100	100	100	100	91,7	100	100	100
Jag känner förtroende för personalen på mitt barns förskola	94,2	97,1	100	100	94,2	100	95,7	100	90,9	100	100	77,8	83,3
Det är som helhet en harmonisk miljö på förskolan	86,7	94,2	94,7	97,1	91,4	97,8	95,6	100	90,9	83,4	100	77,7	83,3
Personalen tror på mitt barns förmåga	91,6	97,5	97,4	97,1	97,1	97,8	100	100	90,9	100	100	88,9	100
Förskolan uppmuntrar mitt barns nyfikenhet och lust att lära	88,5	97,1	100	94,1	100	100	91,3	88,9	100	100	100	77,8	100

Den genomsnittliga svarsfrekvensen på enkäten var 49,3 %, men det varierade mellan förskolorna. På de mindre förskolorna får varje svar ett större procentuellt genomslag.

Mål

- Ett levande kvalitetsarbete på alla enheter
- Alla förskolor har en målstyrd undervisning

Under läsåret har det systematiska kvalitetsarbetet kommit i gång på samtliga förskolor. Man har använt sig av den framtagna mallen som, av förskolecheferna, uppges ha skapat tydlighet och struktur. För att komma fram till vilka utvecklingsområden som behöver prioriteras har många av förskolorna använt sig av Skolverkets självskattningsverktyg för kvalitet: BRUK där man får hjälp med att upptäcka sina utvecklingsområden. För att kvalitetssarbetet ska bli levande har utvecklingspedagogerna på förskolorna ansvarat för att förstärka det pedagogiska utvecklingsarbetet och stötta barnens utveckling på den egna förskolan. Alla kommunens utvecklingspedagoger har deltagit i gemensamma nätverksträffar som arrangeras av förvaltningen. Utöver dessa träffar har förskolechefen haft egna träffar med utvecklingspedagogerna på sitt område.

En gemensam svårighet för samtliga av kommunens förskolor är att hitta behöriga förskolelärare. Brist på behörighet gör att det blir svårigheter med att skapa en kvalitativ och välfungerande organisation och leder även till att arbetsbelastningen blir högre för de behöriga förskolelärarna. Att hitta behörig personal är en stor utmaning för kommunen. I planen för 2016 fanns en önskan om att starta en barnskötarutbildning på Lärcentrum. På grund av besparingskrav kunde denna plan inte genomföras, men önskan kvarstår då behovet av utbildad personal är stor och det är viktigt att kommunen tar hand om samt uppmuntrar de som redan arbetar till vidare studier. Ett sätt kan även vara att uppmuntra de pedagoger som väljer att validera sin utbildning och läsa vidare genom att erbjuda ekonomiskt stöd i form av till exempel betalda inläsningsdagar.

På varje skola finns en mångfaldsgrupp. Syftet med mångfaldsgruppen är att skapa ett forum där pedagoger tillsammans i ett kollegialt lärande under ledning av utvecklingspedagogerna får samtala om pedagogiska frågeställningar i vardagspraktiken kopplat till pedagogisk litteratur. Grupperna har funnits sedan några år tillbaka och kommer att fortsätta under kommande läsår. Hos specialpedagogerna finns ett "Språkotek" där pedagogerna kan låna språkutvecklande material till sin undervisning i förskola och förskoleklass. De kan även få tips och råd om hur de kan lägga upp och planera sin undervisning. För att ytterligare förstärka kompetensen hos pedagogerna och öka barnens måluppfyllelse kommer förvaltningen att ansöka om medel från Skolverket för att delta i Läsluft för förskolan.

Mål

- Under tre år utrustas personalen i förskolan med ett eget digitalt verktyg för att förenkla och effektivisera pedagogernas arbete med planering, uppföljning och utveckling av verksamheten

Under läsåret som gått har personalen på förskolan inte haft några egna digitala verktyg, men på varje förskola har det funnits I-pads och/eller datorer som använts i verksamheten. Det är viktigt att utöka den digitala utrustningen på förskolorna då behovet hos personalen är stort, både vad det gäller pedagogiskt verksamhet och administrativa arbetsuppgifter. Det ställs också krav på personligt digitalt verktyg utifrån skolverkets nationella IT-strategi. I kommunen pågår för närvarande en IT-satsning, vilket innebär att all personal på förskolorna ska ha ett eget digitalt verktyg innan slutet av 2019. De första delas ut under hösten 2017 och då är det i första hand nyckelpersonerna som kommer att få ta del av dem. Nyckelpersonernas uppgift är att leda implementeringen av det digitala arbetet och ha kontakt med förvaltningens IT-

strateg. Under vårterminen -17 fick all personal fortbildning i hur man kan använda G-suite i det pedagogiska arbetet samt inspiration och tips på hur man praktiskt kan arbeta med digitala verktyg på läsårets kick-off. Att fortbilda och aktivt utforska de nya möjligheter som digitaliseringen ger är viktiga faktorer för att öka måluppfyllelsen.

Under läsåret 2017/2018 kommer det att ske ett byte av administrativt system. I första hand kommer det att beröra administratörerna ute på förskolorna, men även ge förskolorna en förenklad administration vad det till exempel gäller frånvaro/närvaro.

Förslag till mål 2018

- Ett levande kvalitetsarbete på varje enhet
- Alla förskolor har en målstyrd undervisning
- IKT verktyg används av både pedagoger och barn som en naturlig del i undervisningen
- All personal i förskolan arbetar språkutvecklande
- Förskolorna följer upp vilka effekter resursfördelningen får för verksamhetens måluppfyllelse

4. Ökad likvärdighet och samverkan

I detta område följs läroplansmålen övergång och samverkan; barns inflytande samt förskola och hem upp.

4.1. Uppsatta mål

- Väl fungerande samverkan mellan förskola, fritidshem och skola
- Vårdnadshavare, barn och elever upplever delaktighet och inflytande
- Alla barn i förskolan får det stöd de är i behov av för sin utveckling

Plan för arbetet 2017

Åtgärd/aktivitet Vad?	Metod/arbetssätt Hur?	Tidsplan När?	Ansvarig Vem?
Implementera de gemensamma rutinerna med checklistor för övergångar	APT, arbetslagsmöten	Reviderad mars-17. Implementeras lä 16/17	Förskolechef, rektorer
Språkutvecklande arbetssätt i förskolan	Föreläsning Tiia Ojala, skolverksatsningen, TAKK	Vårterminen -17	Förskolechef
I förskoleverksamhet arbeta med vårt bemötande och förhållningssätt av alla barn när det gäller inkludering och delaktighet.	Utveckla mångfaldsgrupperna Utvecklingspedagogerna i förskolan	Pågående under hela läsåret	Förskolechef, utvecklingspedagoger

4.2. Analys med nulägesbeskrivning

En välfungerande samverkan mellan pedagoger i förskola, förskoleklass, fritidshem och skolverksamheter är grunden till ett lyckat arbete med att följa progressionen i barnens utveckling. För att höja kvaliteten och få en ökad likvärdighet inom vår verksamhet har

vi tagit fram skriftliga rutiner för övergångar från förskola till skola/fritidshem och mellan olika avdelningar inom förskolan som reviderats under våren. Planen har anpassats så att den bättre stämmer överens med Skolverkets allmänna råd "Måluppfyllelse i förskolan" där vikten av kontinuitet och sammanhang betonas samt vikten av att ha samarbetsformer som förbereder både barn och vårdnadshavare på övergången. I nuläget sker övergångarna på lite olika sätt beroende på enhet. Vissa förskolor bjuder in vårdnadshavarna till blivande förskoleklass elever före sommaren, andra har föräldramöten precis efter skolstart. På vissa förskolor får vårdnadshavare och pedagoger skriva ner information om barnet för att övergången ska bli så smidig som möjligt. Barnen får besöka de nya lokalerna och träffa de blivande pedagogerna före sommarledigheten. Då elevhälsan är inkopplad sker överlämningarna under våren, men det är viktigt att det lämnas information om alla barn, inte bara de barn som är i behov av särskilt stöd. Det är viktigt att förtydliga och implementera planen för övergångar på samtliga enheter för att skapa likvärdighet

Andelen vårdnadshavare som anser att de kan vara med och påverka verksamheten har ökat markant jämfört med tidigare år, även om resultaten varierar beroende på enhet. I förskolechefernas kvalitetsredovisningar kan man läsa att personalen arbetar för delaktighet genom dagliga möten vid hämtning och lämning, månadsbrev, föräldramöten, utvecklingssamtal och genom att bjuda in till vissa högtider och fixardagar. Bäst är resultatet på de enheter där personalgruppen är stabil och där man haft möjlighet att skapa kontinuitet. Viktigt att notera är att 10 % av vårdnadshavarna har svarat "vet ej" på frågan om de upplever att de har möjlighet att vara med och påverka verksamheten på sitt barns förskola. Här behöver vi förtydliga vad begreppet innebär och vilka möjligheter vårdnadshavarna har att vara delaktiga och kunna påverka.

Enkätresultat

	15/16	Läsåret 16/17 (Andel stämmer helt och stämmer ganska bra, %)											
	Alla	Alla	Hillared	Sexdrega	Landbo	Skogslåntan	Torsgården	Holsljunga	Mjölback	Övertida	Häcksvik	Mårdaklev	Östra Frölunda
Jag har möjlighet att vara med och påverka verksamheten på mitt barns förskola	59,3	80,8	84,2	82,4	82,9	76,1	78,3	88,9	100	75	96,1	66,6	33,3
Jag är nöjd med det bemötande jag får av förskolans personal	95,1	98,3	94,8	100	97,1	100	95,6	100	100	100	100	100	100
Jag får den information från förskolan som jag behöver	88,1	95,4	94,7	100	97,2	95,7	86,9	100	90,9	91,7	100	88,9	100

Mål

- Väl fungerande samverkan mellan förskola, fritidshem och skola

I de interna rutinerna finns det en plan för hur övergångar mellan avdelningar och mellan förskola och förskoleklass/fritids ska gå till som används på de flesta enheterna. Där

framgår det tydligt vad som ska göras, i vilken ordning det ska göras och vem som är ansvarig. Planen reviderades under våren 2017 för att bättre följa Skolverkets allmänna råd och en ny uppföljning bör ske i slutet av nästa läsår för att upptäcka eller se över icke fungerande rutiner.

Övergångarna kan aldrig bli exakt likadana eftersom verksamheten på de olika enheterna har olika förutsättningar och eftersom att varje enskilt barn med familj har sina behov och önskemål, men det är viktigt att i den mån det är möjligt skapa likvärdighet. Likvärdighet skapar trygghet för både personal och vårdnadshavare.

Mål

- Vårdnadshavare, barn och elever upplever delaktighet och inflytande

Andelen vårdnadshavare som upplever att de har möjlighet att vara med och påverka verksamheten på det egna barnets förskola har ökat markant i jämförelse mot föregående läsår, vilket är mycket positivt. Resultatet varierar dock mycket mellan de olika enheterna. Dels kan det bero på att svarsfrekvensen är förhållandevis låg och att ett enskilt svar därför kan få stort utslag och dels på att det råder en viss osäkerhet om vad man som vårdnadshavare kan vara med och påverka. 10 % av vårdnadshavarna har svarat "vet ej" på frågan om de upplever att de har möjlighet att vara med och påverka verksamheten på sitt barns förskola, vilket kan vara en signal om att frågan behöver lyftas och förtydligas. Personalen på förskolorna arbetar för delaktighet genom dagliga möten vid hämtning och lämning, månadsbrev, föräldramöten, utvecklingssamtal och genom att bjuda in till vissa högtider och fixardagar.

Barn i förskolan har, enligt läroplanen, rätt att vara med och påverka innehåll och arbetssätt i verksamheten därför är det viktigt att personalen kontinuerligt analyserar och utvärderar hur barnens inflytande i utbildningen realiserar. I förskolechefernas rapporter framgår på vissa håll att personalen i sitt arbete och planeringen av verksamheten utgår från barnens intressen. I kvalitetsredovisningar framkommer det att *barnens tankar kring verksamheten fångas upp och de är med och påverkar det som görs* och att *barnen har varit delaktiga i den dagliga verksamheten och haft ett visst inflytande*. Det beskrivs dock sällan på vilket sätt detta sker och inom vilka områden barnen kan ha inflytande. På någon förskola planerar personalen ett tema som presenteras för barnen och under temats gång fångar man upp barnens tankar och idéer och väver in dem i temat. På vissa förskolor finns det en osäkerhet kring vad begreppen inflytande och delaktighet i den dagliga, praktiska verkligheten innebär. Det är viktigt att personalen på förskolorna dokumenterar och reflekterar över barnens delaktighet och utgår från barnens intressen och behov när de utformar utbildningen samt att de lyfter goda exemplen.

Mål

- Alla barn i förskolan får det stöd de är i behov av för sin utveckling

I kommunen finns det en intern rutin för förskolans arbete med barn i behov av stöd som beslutades i juni 2017. Att ha en gemensam rutin för förskolans arbete kring barn i behov av stöd för Svenljunga kommuns förskolor är ett led i att säkerställa att barnhälsoarbetet är likvärdigt. Förskolorna har ett nära samarbete med specialpedagogerna kring de barn som behöver extra stöd. De får hjälp med handledning kring specifika frågor, med observationer, med upprättandet av handlingsplaner och med uppföljning av de åtgärder som genomförts. Då en utredning görs tittar man på flera nivåer; organisation, grupp och individ, för att se vilka möjligheter som finns.

Då de utarbetade rutinerna för arbetet kring barn i behov av särskilt stöd är nyligen är beslutade är arbetsgången fortfarande inte helt tydlig för all personal. Det praktiska arbetet med hur rutinerna ska fungera behöver bli kända bland alla personal. Detta är viktigt arbete att fokusera på under kommande läsår.

Förslag till mål 2018

- Väl fungerande samverkan mellan förskola, fritidshem och skola samt med vårdnadshavarna
- De interna rutinerna för förskolans arbete kring barn i behov av stöd är implementerade
- Förskolorna följer upp vilka effekter resursfördelningen får för verksamhetens målluppfyllelse

5. Förbättrad integration och utbildning av våra nyanlända

5.1. Uppsatta mål

- Enheterna implementerar rutinerna för mottagande av nyanlända elever i den egna verksamheten

Plan för arbetet 2017

Åtgärd/aktivitet Vad?	Metod/arbetsätt Hur?	Tidsplan När?	Ansvarig Vem?
Kompetensutveckling- flerspråkighet och interkulturalitet för några förskolepedagoger	Kurs mot Jönkings universitet, 7,5 hp. Kursen läses av ett antal förskolepedagoger i kommunen	Höstterminen-17	Skolverket
Implementering av rutiner för kartläggning	Arbete enligt: Lokal handlingsplan för förskolans arbete med flerspråkiga barn	Läsåret 17/18	Förskolechef, utvecklingspedagoger
Processkartläggning av vårt mottagande av nyanlända samt utvärdering	Arbete enligt: Lokal handlingsplan för förskolans arbete med flerspråkiga barn	Läsåret 17/18	Förskolechef, elevhälsan
Språkutvecklande arbetssätt i förskola	Mångfaldsgrupp, utbildning TAKK, föreläsning med Tiia Ojala om ”Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt”, skicka in ansökan om ”Läsluftet”	Läsåret 17/18	Förskolechef Utvecklingsledare

5.2. Analys med nulägesbeskrivning

Andelen barn med utländsk bakgrund varierar stort på de olika förskolorna. Den genomsnittliga siffran är 23 %, men det finns förskolor där inget av barnen har utländsk

.....

bakgrund till de förskolor där barnen till 75 % har annat ursprung. Givetvis påverkar denna fördelning förutsättningarna för förskolorna. För att skapa en inkludering är det viktigt att personalen aktivt arbetar för att alla barn ska känna sig trygga. Språket har en central roll och med hjälp av olika pedagogiska material och arbetssätt (t.ex. tecken för att stödja kommunikation TAKK och appen Språkkistan) stöttar pedagogerna barnen. Det finns även stöd att få av specialpedagogerna och på några enheter finns det personal som är flerspråkig.

Förvaltningen har en lokal handlingsplan för förskolans arbete med flerspråkiga barn som reviderades hösten 2015. Planen är framtagen av kommunens specialpedagog för förskolan tillsammans med förskolecheferna. Handlingsplanen används aktivt av vissa förskolor medan andra prioriterat bort de mål som rör integration då de har en mycket liten andel nyanlända elever.

För att integrationen ska fungera så bra som möjligt är det viktigt att all personal delar en gemensam inställning till ett kulturellt förhållningssätt och att samtliga arbetar språkutvecklande. Det är viktigt att varje förskola arbetar fram egna rutiner för mottagande och integration utifrån sina egna förutsättningar. Under vårterminen- 17 deltog samtlig personal i en föreläsning med temat "Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt" med syftet att få inspiration och kunskap om hur man praktiskt kan arbeta.

Värt att reflektera över är även vilken tillgänglighet vårdnadshavarnas enkäter har. På Björnberget, där 75 % av barnen har annat modersmål än svenska, har ingen svarat på enkäten. För att alla ska få komma till tals och för att få en bredare bild av hur vårdnadshavarna upplever förskolan bör kanske enkäten finnas på fler språk eller göras tillsammans med tolk.

Förskolorna ingår inte i Skolverkets riktade satsning, men kommer ändå att få ta del av viss utbildning. Bland annat har personalen på förskolorna deltagit i en föreläsning om traumatiserade barn och i en uppstart och inspirationsföreläsning om hur man kan arbeta språk- och kunskapsutvecklande. För att ytterligare förstärka kompetensen hos pedagogerna och öka barnens måluppfyllelse kommer förvaltningen att ansöka om medel från Skolverket för att delta i Läsluft för förskolan.

Mål

- Enheterna implementerar rutinerna för mottagande av nyanlända elever i den egna verksamheten

Förvaltningen har en lokal handlingsplan för förskolans arbete med flerspråkiga barn som reviderades hösten 2015. Planen är framtagen av kommunens specialpedagog för förskolan tillsammans med förskolecheferna. Handlingsplanen ska vara en grund för förskolornas arbetssätt i mötet med barn med annat modersmål än svenska.

Målet med handlingsplanen är att: stärka modersmål och identitet; främja integrationen i samhället och utveckla det svenska språket.

Till handlingsplanen finns det dels en bilaga med samtalsfrågor, en bilaga som mer specifikt ger pedagogerna handledning hur de kan möta barn med annat modersmål samt en bilaga med webbadresser som kan ge pedagogerna tips och verktyg i sitt arbete med flerspråkiga barn. Samtalsfrågorna används vid pedagogernas första möte med vårdnadshavarna och är sedan tänkt vara ett levande dokument som fylls på under barnets hela förskoletid för att kunna följa barnets språkliga utveckling såväl på modersmålet som i svenska.

För att barnet ska känna sig tryggt är det viktigt att hitta sätt att kommunicera och här använder sig de olika förskolorna av ett antal olika metoder och verktyg. Det är viktigt att

varje förskola arbetar fram egna rutiner för mottagande och integration utifrån sina egna förutsättningar då förutsättningarna ser väldigt olika ut. Flera av pedagogerna känner att de behöver fortsatt fortbildning inom området.

I förskolans läroplan står det tydligt framskrivet att förskolan ska stimulera alla barns språkutveckling då språket oupplösligt hänger samman med lärande och identitetsutveckling. De barn som har en utländsk bakgrund som utvecklar sitt modersmål får även lättare att lära sig svenska och även utveckla kunskaper inom andra områden. Detta gör att ett språkutvecklande arbetssätt bör genomsyra alla verksamhet. I kommunens förskolor arbetar man med olika metoder och verktyg, som till exempel tecken som stöd, mångfaldsgruppen och Språkoteket, för att leva upp till målen. Det är viktigt att all personal känner delaktighet och ansvar och är medvetna om på vilket sätt man kan arbeta liksom att målet är tydliggjort för samtlig personal.

Förslag till mål 2018:

- Enheterna implementerar rutinerna för mottagandet av nyanlända elever i den egna verksamheten
- All personal i förskolan arbetar språkutvecklande

Bilaga

Resultaten från vårdnadshavarenkäten läsåret 16/17

	15/16	Läsåret 16/17 (Andel stämmer helt och stämmer ganska bra, %)											
	Alla	Alla	Hillared	Sexdrega	Landbo	Skogsgäntan	Torsgården	Holsljunga	Mjöback	Överfida	Häcksvik	Mårdaklev	Östra Frölunda
Mitt barn trivs i förskolan	97,8	99,6	100	100	100	100	100	100	100	91,7	100	100	100
Jag känner förtroende för personalen på mitt barns förskola	94,2	97,1	100	100	94,2	100	95,7	100	90,9	100	100	77,8	83,3
Utemiljön på mitt barns förskola är bra	70,8	80,8	78,9	91,2	97,2	65,2	87	100	72,8	58,3	82,3	77,8	66,7
Innemiljön på mitt barns förskola är bra	85	90,4	86,9	100	94,3	95,7	100	88,8	72,8	50	94,1	77,7	83,3
Det är som helhet en harmonisk miljö på förskolan	86,7	94,2	94,6	97,1	91,4	97,8	95,6	100	90,9	83,4	100	77,7	83,3
Personalen tror på mitt barns förmåga	91,6	97,5	97,4	97,1	97,1	97,8	100	100	90,9	100	100	88,9	100
Förskolan uppmuntrar mitt barns nyfikenhet och lust att lära	88,5	97,1	100	94,1	100	100	91,3	88,9	100	100	100	77,8	100
Jag har möjlighet att vara med och påverka verksamheten på mitt barns förskola	59,3	80,8	84,2	82,4	82,9	76,1	78,3	88,9	100	75	96,1	66,6	33,3
Jag är nöjd med det bemötande jag får av förskolans personal	95,1	98,3	94,8	100	97,3	100	95,6	100	100	100	100	100	100
Jag får den information från förskolan som jag behöver	88,1	95,8	94,7	100	97,2	95,7	86,9	100	90,9	91,7	100	88,9	100
Jag är nöjd med förskolan i sin helhet, (här har 6-10 räknats som att man är nöjd, på en skala 1-10)	90,8	97,5	100	100	100	98	91	100	100	83	100	89	100